

Nr 385.

Av herr **Holmström**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 125, angående provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.

I Kungl. Maj:ts proposition n:r 125 angående provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst äro de icke-ordinarie befattningshavare, som åtnjuta arvode, undantagna från den grupp av befattningshavare, till vilka ifrågavarande provisoriska dyrortstillägg är avsett att utgå.

Chefen för finansdepartementet har såsom skäl härför anfört dels att de växlande grunder, efter vilka avlöningen utgår, i allmänhet ej skulle erbjuda tillräckliga hållpunkter för bestämmande av storleken av ett dylikt tillägg, dels att arvoden i regel utmätts utan den hänsyn till dyrortsförhållanden, som fått sitt uttryck i lönernas differentiering efter olika ortsgrupper, dels ock att arbetstiden icke står i bestämt förhållande till den, som är fastställd för ordinarie personal, vilken omständighet försvårar en jämförelse. Med omnämnande av ingivna framställningar framhåller chefen för finansdepartementet dessutom, att med hänsyn till den allmänna ståndpunkt, han funnit sig böra intaga med avseende å arvodesbefattningar, har han icke heller ansett sig kunna tillstyrka bifall till framställning om att pensionerade officerare och underofficerare i arvodesbefattningar måtte inbegripas bland de befattningshavare i statens tjänst, vilka äro avsedda att komma i åtnjutande av provisoriskt dyrortstillägg.

Den omfattning, i vilken personal i arvodesbefattning är att finna på den ort, inom vilken enligt Kungl. Maj:ts proposition provisoriskt dyrortstillägg företrädesvis är avsett att utgå, nämligen Stockholm, synes kunna styrka, att frågan, huruvida sådant dyrortstillägg även bör utgå till nämnda befattningshavare med arvode, icke saknar betydelse. För ifrågavarande befattningshavare torde för övrigt utgående arvoden blivit bestämda vid en tidpunkt och med belopp, varigenom behovet av provisoriskt dyrortstillägg är för dem i lika hög grad påkallat som för de befattningshavare, till vilka provisoriskt dyrortstillägg enligt proposition avses skola utgå.

Med en begränsning av det provisoriska dyrortstillägget till de befatt-

ningshavare med arvode, som äro hänvisade till att taga hela den dagliga arbetstiden i anspråk för tjänsten, torde det ej heller möta några större svårigheter att avgöra, i vilka fall tillägget bör utgå. En jämförelse mellan å ena sidan utgående lönebelopp med härå sig belöpande provisoriskt dyrortstillägg och å andra sidan utgående arvodesbelopp torde ävenledes kunna erbjuda tillräckliga hållpunkter för bestämmandet av storleken av det provisoriska dyrortstillägget för befattningshavare med arvode.

Med här angivna allmänna villkor såsom utgångsläge för provisoriskt dyrortstillägg till befattningshavare med arvode och med beaktande av det principiellt sett berättigade i ett dylikt tillägg torde heller inga sakliga hinder behöva föreligga häremot.

Vad beträffar den personal vid försvarsväsendet, som av chefen för finansdepartementet varit föremål för särskilt omnämmande i den kungl. propositionen, nämligen pensionerade officerare och underofficerare, torde en jämförelse av deras arbetsuppgifter, arbetstid och lönevillkor med beställningshavarnas på stat kunna bättre än inom andra områden av statsförvaltningen belysa det rättvisa i att provisoriskt dyrortstillägg även bör tillkomma dem. Därvid må erinras om att arvodet bestämts med hänsyn till att detta jämte den utgående pensionen uppgår till ett belopp, motsvarande den lön vederbörande uppbar vid avgången från beställning på stat. Då emellertid arvodet liksom pensionen icke är dyrortsdifferentierat, kan omnämnda regel icke upprätthållas på högre dyrorter utan endast på medel- och därunder liggande dyrorter, vilket förhållande närmare belyses av följande tabell:

Dyrort	Kapten		Fanjunkare	
	i arvodesbefattning	å aktiv stat	i arvodesbefattning	å aktiv stat
B.	7,692	7,200	4,674	4,062
D.	7,692	7,680	4,674	4,386
G.	7,692	8,400	4,674	4,872

I ovannämnda belopp är dyrtidstillägget icke inberäknat.

Av tabellen framgår, att arvodespersonalen är sämre lottad på dyrare orter än på de billigare, och särskilt är detta fallet i Stockholm, alltså på den ort, där det provisoriska dyrortstillägget är avsett såsom kompensation för här rådande dyrtid.

Enligt 1925 års försvarsorganisation skola vissa befattningar inom försvarsväsendet, för vilka tidigare avsetts personal på aktiv stat, numera upprätthållas av pensionerad personal med arvode. Dit höra sålunda befattningarna såsom detaljchefer vid lantförsvarets kommandoexpedi-

tion, aktuarier vid generalstaben, expeditionsofficerare och expeditionsofficerare vid staber, truppförband och anstalter, vapenunderofficerare m. fl. Ävenledes äro befattningarna såsom rullföringsbefälhavare, rullföringsofficerare och rullföringsbiträden samt sjöruddföringsbefälhavare och sjöruddföringsbiträden hänförliga till arvodesbefattningarna vid försvarsväsendet. Befattningarna såsom rullföringsbefäl äro synnerligen betungande och ansvarsfulla med en daglig arbetstid, som under vissa tider av året avsevärt överskrider den normala.

Den omständigheten, att försvarsväsendet i avsevärd omfattning använder arvodespersonal i maktpåliggande och krävande befattningar, gör det nödvändigt att säkerställa rekryteringen av denna personal med dugligt folk, och möjligheten härtill är i väsentlig grad beroende av lönevillkoren. Till denna sistnämnda omständighet förtjänar det att taga hänsyn vid avgörandet av frågan, huruvida befattningshavare med arvode böra komma i åtnjutande av provisoriskt dyrortstillägg.

Under åberopande av ovanstående får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition n:r 125 måtte besluta, att provisoriskt dyrortstillägg skall utgå jämväl till sådan befattningshavare med arvode, vilkens dagliga tjänstgöringstid helt tages i anspråk för arvodesbefattningen.

Stockholm den 11 mars 1931.

Nils Holmström.

